

TẠP CHÍ

CÔNG NGHIỆP MỎ?

MINING INDUSTRY JOURNAL

ISSN 0868 - 7052

NĂM THỨ XXIX SỐ 4 - 2020

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ MỎ VIỆT NAM

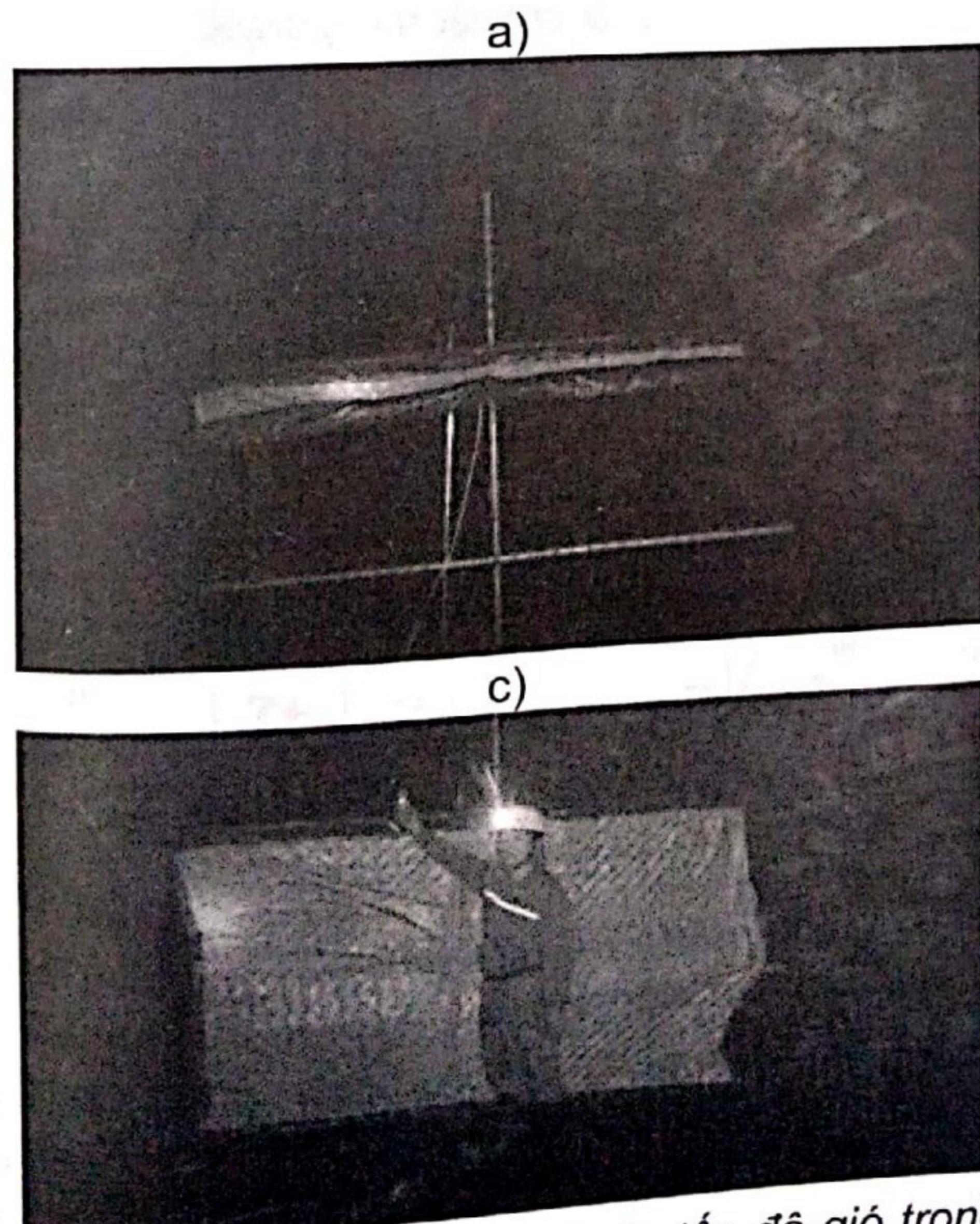

việc bình thường. Các chế độ làm việc của các quạt gió chính như vậy là hoàn toàn hợp lý.

3. Xây dựng sơ đồ bố trí thiết bị đo các thông số để xác định đường đặc tính hạ áp thực tế của các quạt gió chính mỏ than Mạo Khê

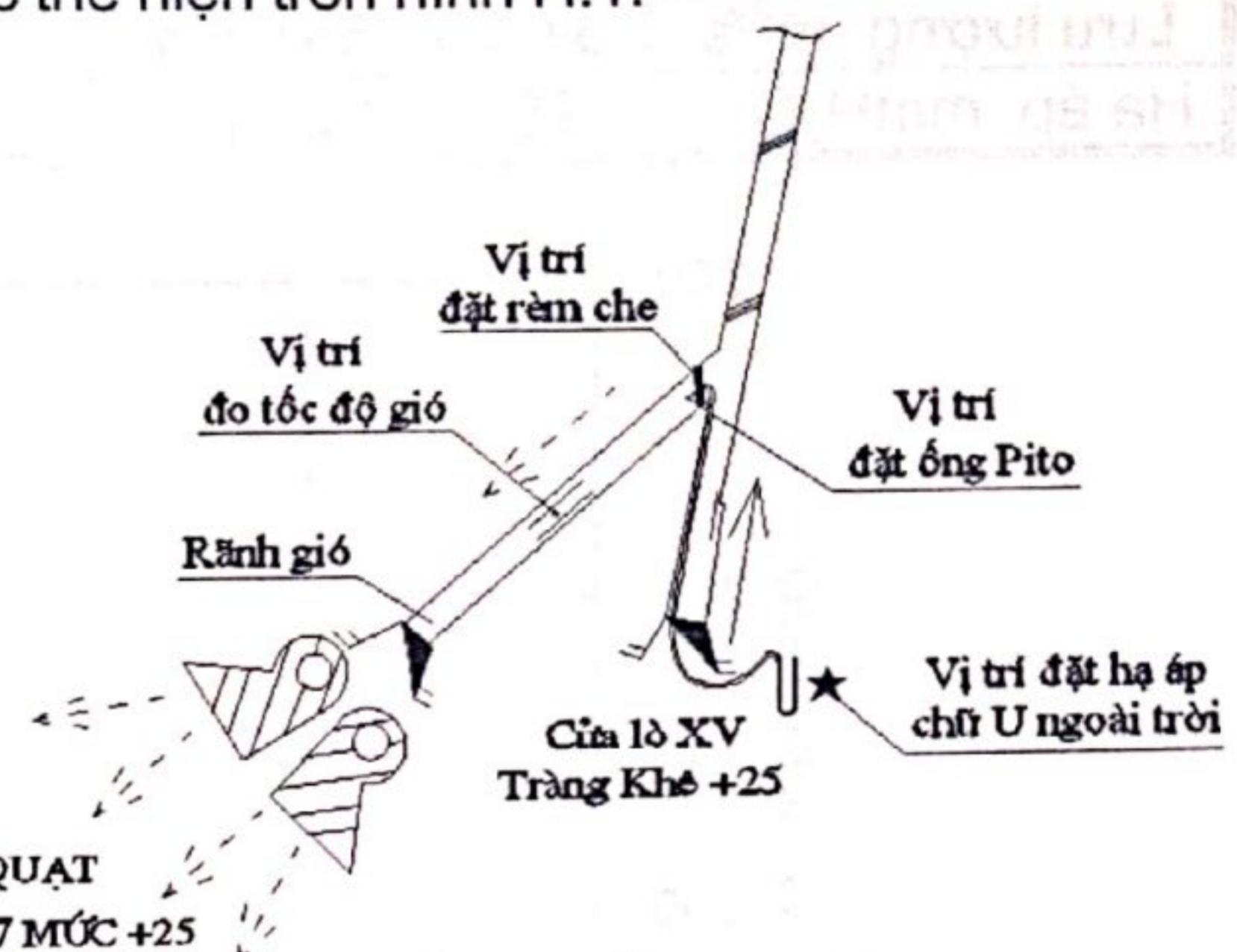
Để xác định đường đặc tính hạ áp thực tế của quạt chúng tôi tiến hành thay đổi tiết diện rãnh quạt gió nhờ rèm che bằng vải bạt được lắp đặt trên chấn song sắt chắn rác ở rãnh quạt (hoặc ở thượng thông gió). Nguyên tắc bố trí các điểm đo, các thiết bị đo đặc, trình tự hạ rèm che để giảm tiết diện rãnh quạt và phương pháp xác định đặc tính đường đặc tính hạ áp thực tế của các quạt gió chính đã được chúng tôi trình bày chi tiết trong tài liệu [1]. Khi đó để xây dựng sơ đồ bố trí thiết bị đo các thông số để xác định đường đặc tính hạ áp thực tế của 04 trạm quạt ở mỏ than Mạo Khê. Chúng tôi tiến hành xây dựng khung chắn, rèm che, điểm đặt ống pito, vị trí đo tốc độ gió và vị trí đặt hạ áp chữ U cho trạm quạt FBDCZ-N^o17 mức +25, các trạm quạt khác sẽ được áp dụng tương tự như vậy. Cụ thể chi tiết như sau [3], [4], [5]:

Vị trí lắp đặt khung chắn, rèm che, ống Pito được gắn vào một khung Inox chuyên dụng được gia công chắc chắn, đặt trong rãnh gió trạm quạt FBDCZ-N^o17 mức +25. Áp kế chữ U được đặt ngoài mặt bằng gần trạm quạt và được nối với ống Pito thông qua ống

H.2. Hình ảnh hạ rèm che và đo tốc độ gió trong rãnh gió của trạm quạt FBDCZ-N^o17 mức +25: a - Hình ảnh rèm được treo trên khung sắt; b - Rèm che được hạ xuống 1 m; c - Rèm che được hạ xuống chân đường lò; d - Đo tốc độ gió trong rãnh quạt

nhựa, dùng để đo các giá trị hạ áp toàn phần, hạ áp tĩnh. Vị trí đo đặc và sơ đồ bố trí thiết bị trong rãnh quạt được thể hiện trên hình H.1.

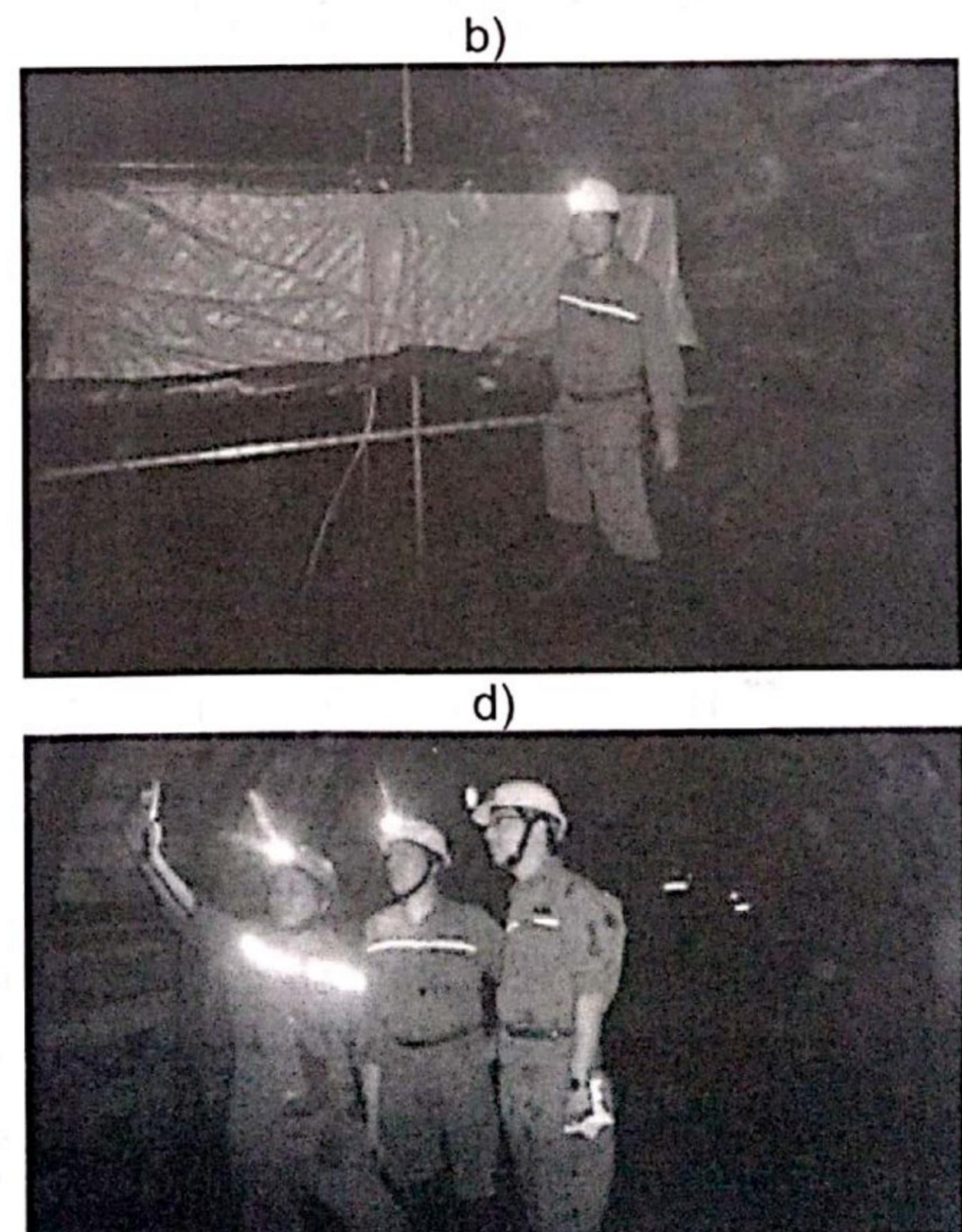

H.1. Vị trí bố trí điểm đo tại trạm quạt FBDCZ-N^o17, mức +25

Hình H.2 giới thiệu một số hình ảnh hạ rèm che và đo tốc độ gió trong rãnh gió của trạm quạt FBDCZ-N^o17 mức +25.

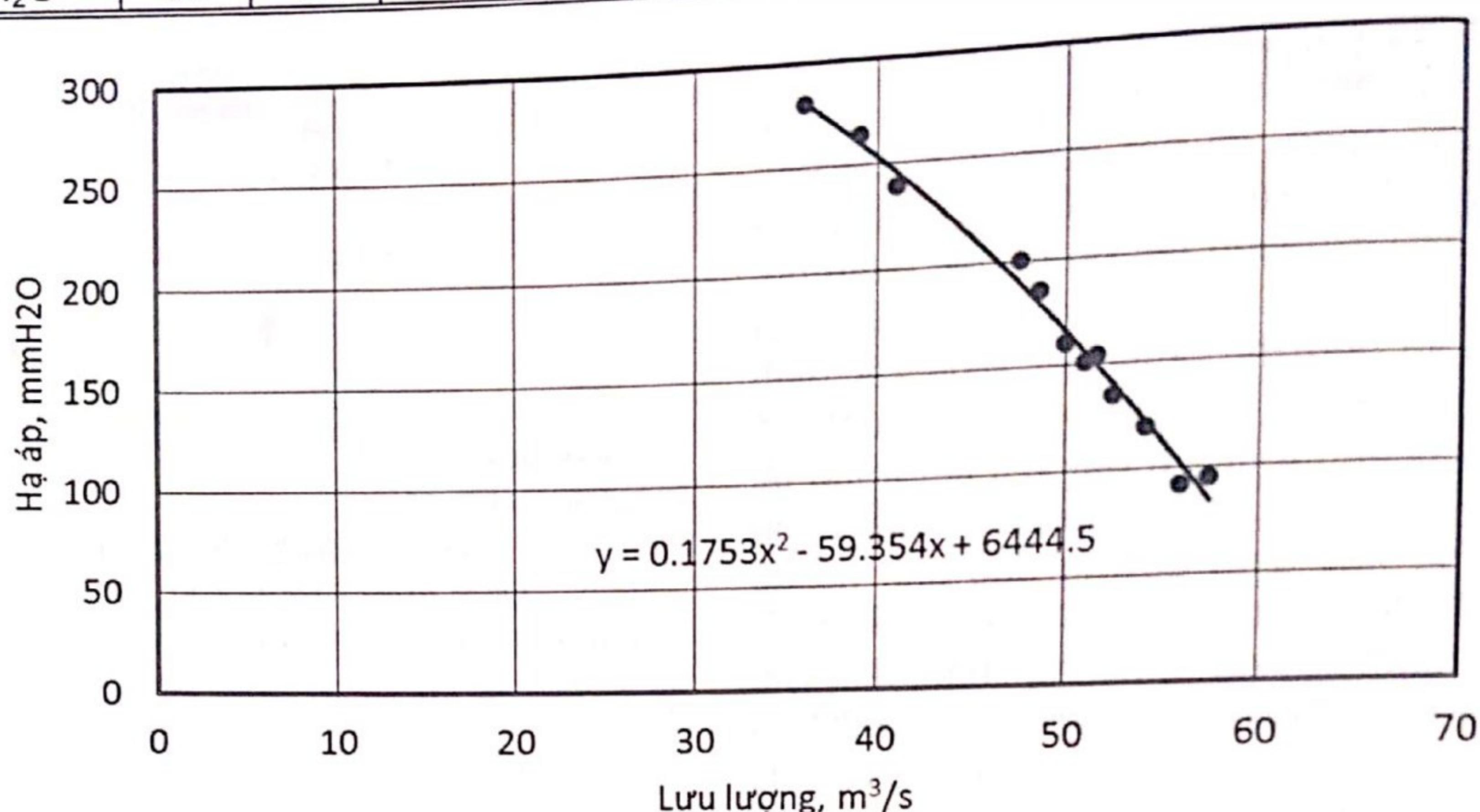
4. Kết quả đo đặc hạ áp, lưu lượng và đường đặc tính hạ áp thực tế của các quạt gió chính mỏ than Mạo Khê

Số liệu đo đặc khảo sát xác định đường đặc tính hạ áp thực tế của quạt gió chính FBDCZ-N^o17 mức +25 được trình bày trong Bảng 1 và các hình H.3, H.4 như sau [3]:

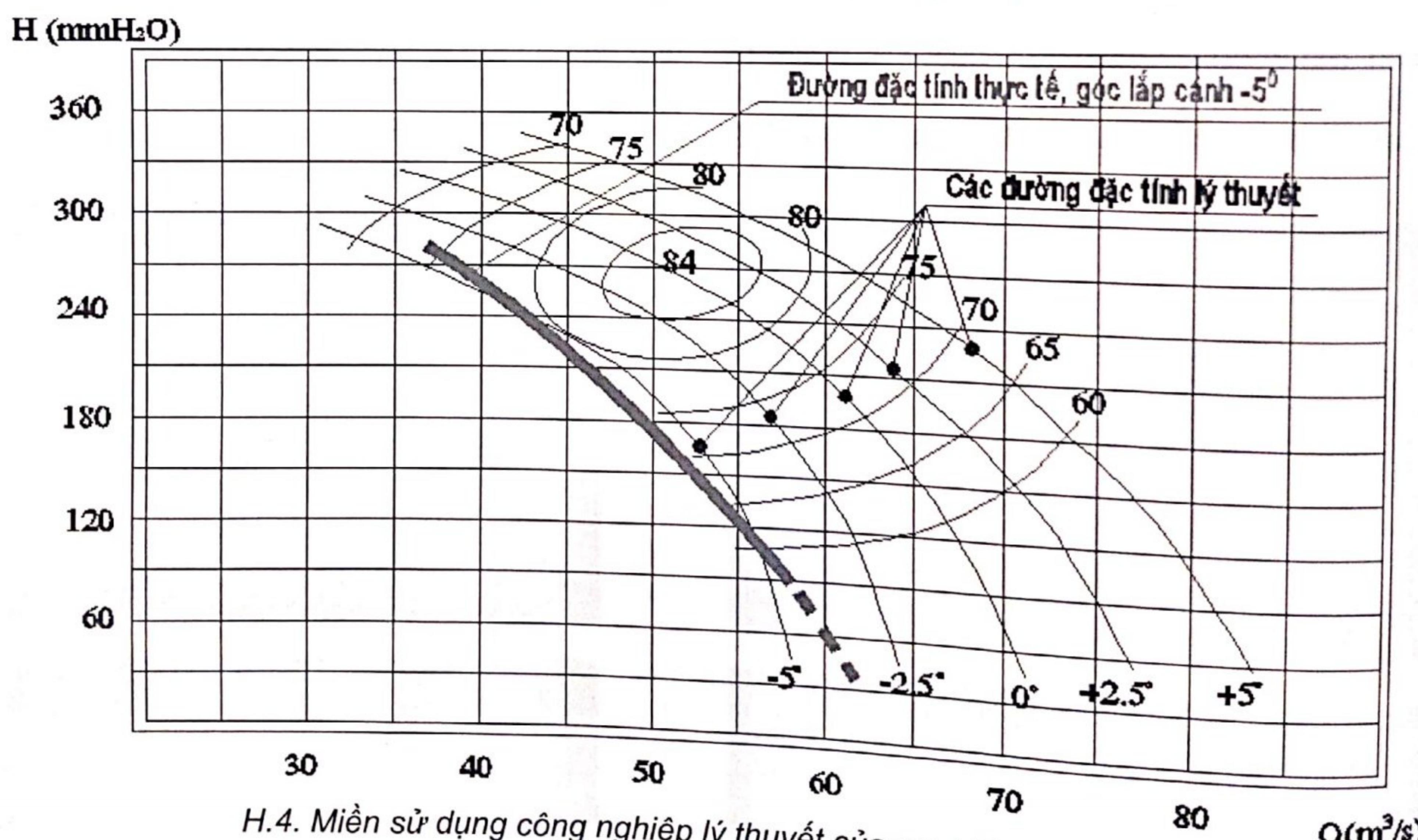

Bảng 1. Kết quả khảo sát các thông số lưu lượng - hạ áp của Quạt FBZCD-№17, góc lắp cánh -5°, mức +25, tốc độ vòng quay 980 vòng/phút

Lưu lượng, m ³ /s	57,5	56	54,2	52,5	51	51,6	50	48,6	47,6	41	39	36
Hạ áp, mmH ₂ O	95	92	119,5	135	151	154	160	185	200	239	264	280

H.3. Đường đặc tính hạ áp tĩnh thực tế của quạt FBZCD-№17, mức +25 khi làm việc ở góc lắp cánh -5°, tốc độ vòng quay 980 vòng/phút

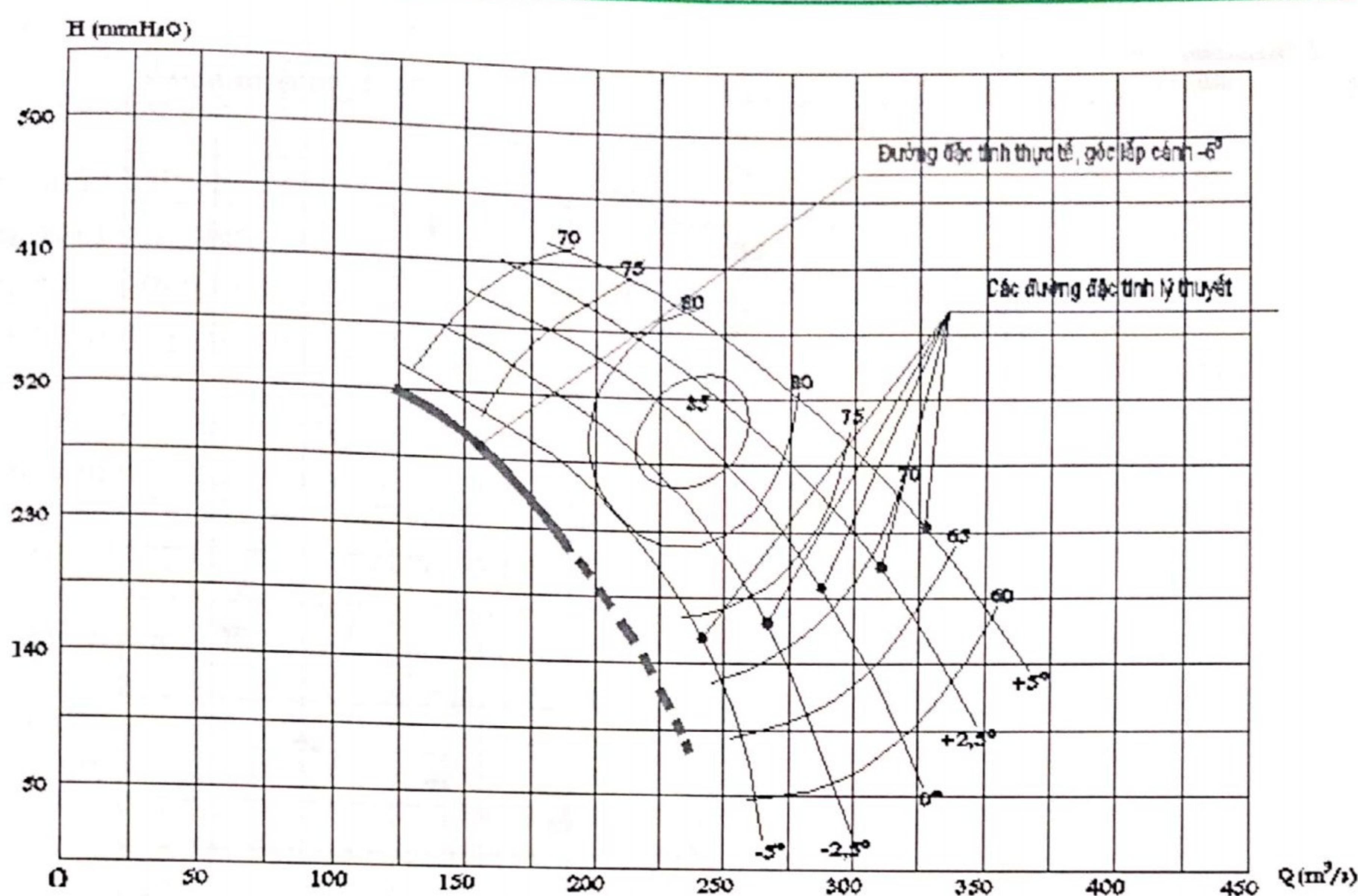

H.4. Miền sử dụng công nghiệp lý thuyết của quạt FBZCD-№17, mức +25 và đường đặc tính hạ áp thực tế khi quạt làm việc ở góc lắp cánh -5°

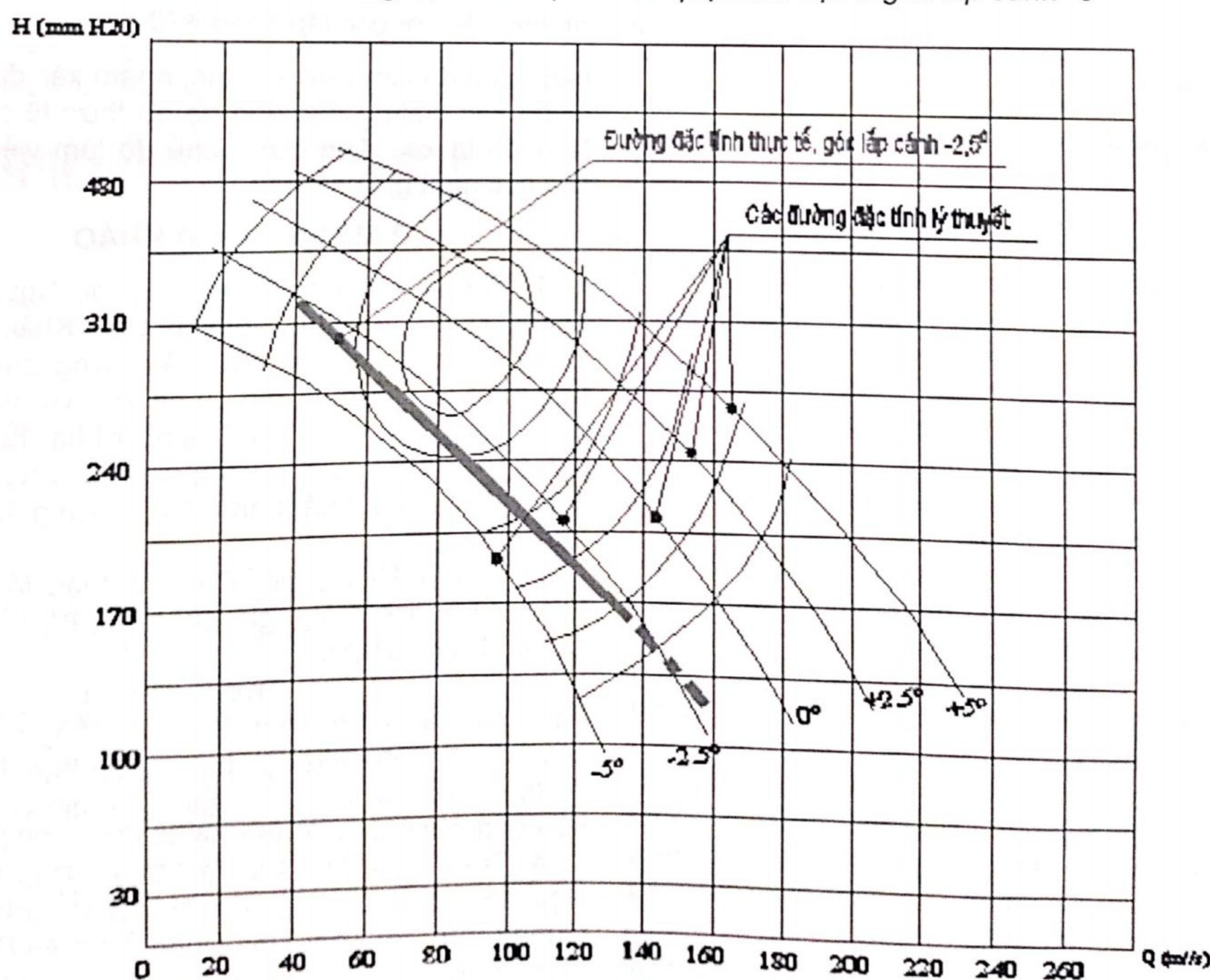
Từ hình H.4, ta thấy đường đặc tính hạ áp thực tế của quạt FBZCD-№17, mức +25 có xu hướng lệch về phía bên trái so với đường đặc tính lý thuyết tương ứng ở góc lắp cánh -5°.

Do sức cản của các đường lò trong mỏ lớn hơn sức cản của hệ thống đường lò khi xây

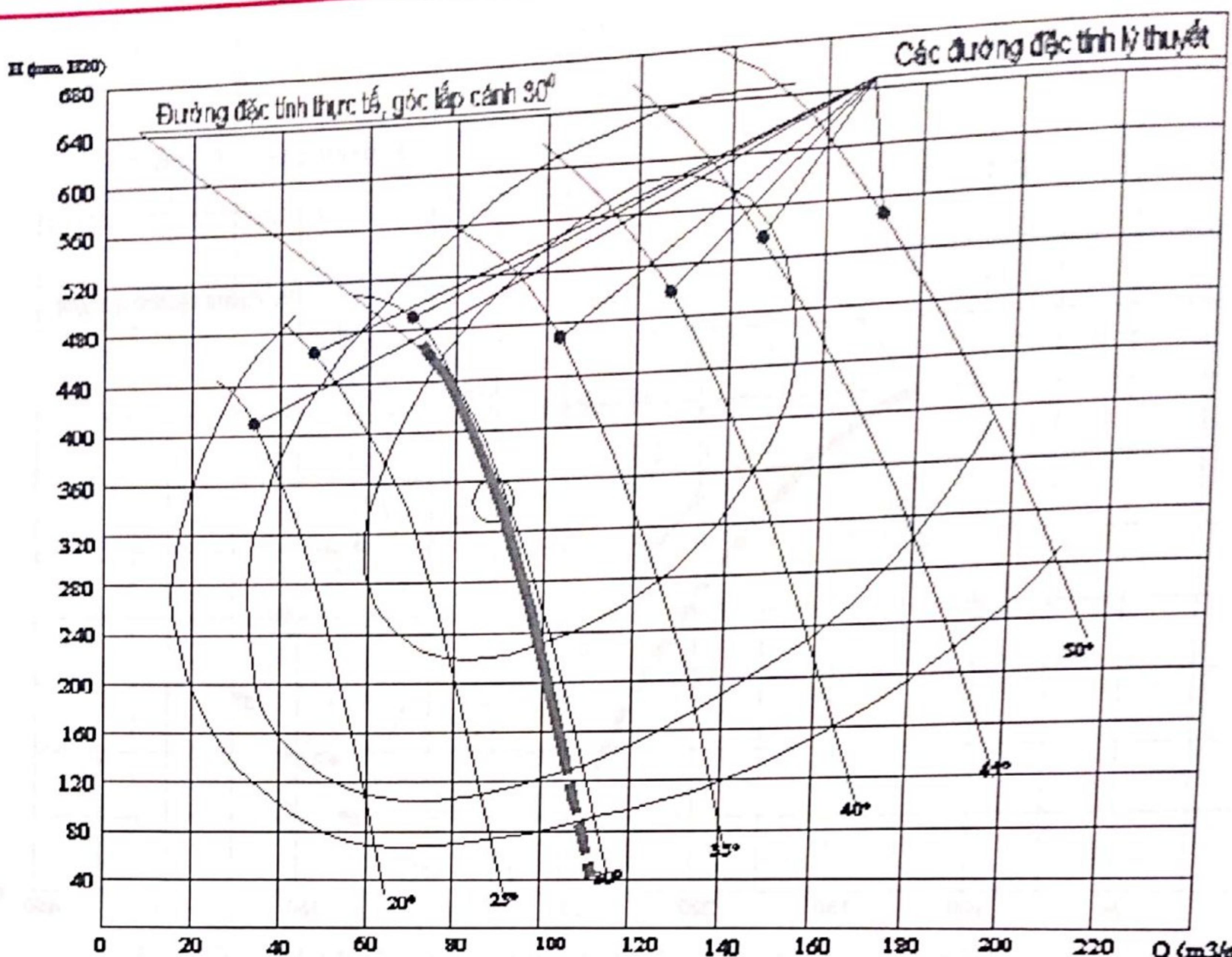
dụng đường đặc tính lý thuyết ở điều kiện tiêu chuẩn. Tương tự như trên chúng ta xác định được đường đặc tính hạ áp thực tế của các quạt FBZCD-№35 mức +120; FBZCD-№27 mức +45 H.6 và H.7.

H.5. Miền sử dụng công nghiệp lý thuyết của quạt FBCDZ-N°35, mức +120 và đường đặc tính thực tế khi quạt làm việc ở góc lắp cánh -5°

H.6. Miền sử dụng công nghiệp lý thuyết của quạt FBCDZ-N°27, mức +45 và đường đặc tính thực tế khi quạt làm việc ở góc lắp cánh $-2,5^\circ$

H.7. Miền sử dụng công nghiệp lý thuyết của quạt 2K56 - N^o24 mức +69, và đường đặc tính hạ áp thực tế khi quạt làm việc với góc lắp cánh +30 độ

5. Kết luận

Mỏ than Mạo Khê là mỏ than hầm lò thuộc loại siêu hạng về khí nổ mê tan được thông gió bởi 04 trạm quạt gió chính. Các quạt gió chính hiện đang làm việc với góc lắp cánh nhỏ. Điều này cho thấy các quạt gió này còn rất dư năng lực. Trong những ngày mỏ sản xuất bình thường các quạt gió đưa vào mỏ lượng gió chung là $435 \text{ m}^3/\text{s}$, hoàn toàn đáp ứng nhu cầu lượng gió tối đa của mỏ. Còn trong những ngày mỏ không sản xuất (thứ 7, chủ nhật hoặc các ngày lễ tết) thì các quạt gió chỉ đảm bảo đưa vào mỏ lượng gió bằng $\frac{1}{2}$ lượng gió trong ngày làm việc bình thường.

Kết quả đo đạc, khảo sát chế độ làm việc thực tế của các quạt gió chính đã cho chúng ta kết quả sau: do sức cản chung thực tế của mỏ lớn hơn nhiều sức cản ở điều kiện tiêu chuẩn để xây dựng các đường đặc tính lý thuyết, cho nên các đường hạ áp thực tế của các quạt gió chính đều nằm lệch nhiều về bên trái, cách những khoảng xa nhất định so với các đường đặc tính lý thuyết. Vì thế cho nên cần phải xây dựng các đường đặc tính hạ áp thực tế của các quạt gió nhằm xác định được chế độ làm việc gần với thực tế của chúng.

Vì sự thay đổi sức cản chung của mỏ theo thời gian, các đường đặc tính hạ áp thực tế của các quạt gió chính của mỏ cần xác định lại sau 2÷3

năm quạt đã làm việc liên tục, nhằm xác định được chính xác đường đặc tính hạ áp thực tế của quạt. Nhờ đó ta xác định được chế độ làm việc hợp lý của các quạt gió chính. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Xuân Hà, Đào Văn Chi, Nguyễn Văn Thịnh, Đặng Vũ Chí, Nguyễn Cao Khải, Nguyễn Hồng Cường, Nghiên cứu xây dựng đường đặc tính thực tế của quạt gió chính khu vùm mỏ than Mông Dương. Hội nghị Khoa học Công nghiệp mỏ thế kỷ 21, những vấn đề công nghệ và - 8/2018.

2. Phòng Thông gió, Công ty than Mạo Khê - TKV. Kế hoạch thông gió quý II, III, IV, năm 2020.

3. Đào Văn Chi, Trung tâm Khoa học Công nghệ mỏ và Môi trường. Báo cáo tổng kết nghiên cứu xác định đường đặc tính hạ áp thực tế và chế độ làm việc liên hợp của các quạt gió chính đang sử dụng ở mỏ than Mạo Khê. Hà Nội - 2020.

4. Trần Xuân Hà, Lê Văn Thảo, Đào Văn Chi, Nguyễn Hồng Cường, Lê Thanh Phương, Phan Văn Quang, Vũ Thái Tiến Dũng, Lê Tiến Dũng, Phan Việt Hưng, Phùng Quốc Huy. Cẩm nang thông gió mỏ hầm lò các đường hầm giao thông và quạt gió. Nhà xuất bản Xây dựng. Hà Nội. 2019.

5. Trần Xuân Hà, Đặng Vũ Chí, Nguyễn Cao Khải, Nguyễn Văn Thịnh. Giáo trình Thông gió mỏ. Nhà xuất bản Khoa học và kỹ thuật. Hà Nội. 2014.

Ngày nhận bài: 25/04/2020

Ngày gửi phản biện: 18/05/2020

Ngày nhận phản biện: 23/08/2020

Ngày chấp nhận đăng bài: 10/08/2020

Từ khóa: thiết bị đo; đường đặc tính áp suất; quạt gió; mỏ than Mạo Khê; sức cản chung thực tế

Trách nhiệm pháp lý của các tác giả bài báo: các tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về các số liệu, nội dung công bố trong bài báo theo Luật Báo chí Việt Nam

Tóm tắt: Bài báo tiến hành xây dựng sơ đồ bố trí các thiết bị đo các thông số để xác định đường đặc tính áp suất thực tế của các quạt gió chính mỏ than Mạo Khê. Thông qua kết quả đo đạc, khảo sát lưu lượng áp suất cho thấy các đường áp suất thực tế của các quạt gió chính đều nằm lệch nhiều về bên trái, cách nhau xa nhất định so với các đường đặc tính lý thuyết. Nguyên nhân là do sức cản chung thực tế của mỏ lớn hơn nhiều sức cản ở điều kiện tiêu chuẩn để xây dựng các đường đặc tính lý thuyết. Vì thế cho nên cần xác định lại

đường đặc tính hạ áp thực tế sau 2-3 năm quạt đã làm việc liên tục, qua đó xác định được chế độ làm việc gần với thực tế của các quạt gió chính.

Evaluation of current working mode and determination of actual pressure characteristic curve for main fans at Mạo Khê coal mine

SUMMARY

The paper developed a layout for determination of actual pressure characteristic curve at the mine. The measurement results show that actual pressure curves were displaced some distance to the left of the corresponding theoretical pressure curves. The reason was due to the real mine resistance which is much greater than that designed in laboratory-standard condition. It is concluded that the actual pressure characteristic curve of main fan should be re-inspected after each 2-3 years in operation for efficient mine ventilation.

SUMMARY

Currently, every year about 40 million tons of coal is produced and used in the Vietnamese market. Therefore, Vietnam's coal industry must continuously research and invest in expanding production and mining open-pit coal and underground. This poses a lot of problems in ensuring the stability and safety of works, mining areas, dumping sites in open-cast mining, construction work, and anti-maintenance of underground mines, furnace and related. The paper presents a number of studies on the performance as well as the applicability of environmentally friendly materials to solve many problems in mining. Materials are environmentally friendly and have proven their role in economic, technical value, and safety for the surrounding environment.

Nghiên cứu, ứng dụng...

(Tiếp theo trang 41)

các tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về các số liệu, nội dung công bố trong bài báo theo Luật Báo chí Việt Nam

Tóm tắt: Hiện nay, hàng năm có khoảng 40 triệu tấn than được khai thác và sử dụng tại thị trường Việt Nam. Vì thế, ngành than Việt Nam phải liên tục nghiên cứu và đầu tư mở rộng sản xuất, khai thác than lộ thiên và hầm lò. Điều này đặt ra rất nhiều vấn đề trong việc đảm bảo sự ổn định, an toàn cho công trình, khu vực khai thác, bồi thải trong khai thác lộ thiên, các công tác xây dựng, chống giữ các đường lò khai thác mỏ hầm lò và liên quan. Bài báo trình bày một số nghiên cứu về tính năng cũng như khả năng ứng dụng các vật liệu thân thiện với môi trường để giải quyết nhiều vấn đề trong khai thác mỏ. Các loại vật liệu thân thiện với môi trường và đã chứng tỏ vai trò của mình về giá trị kinh tế, kỹ thuật, an toàn đối với môi trường xung quanh.

Research and application of environmentally friendly geotechnical materials in mining in Vietnam